

A köztársasági elnök Szatmáron.

— Szemle a székely dandár fölött. —

Szatmár, márc. 3. (A Délmagyarország tudósítójától.) Ma reggel kilenc órakor robogott be a gyönyörűen földszitett szatmári pályaudvarra az a kilenc kocsi álló különvonat, amely Károlyi Mihály köztársasági elnököt és kíséretét hozta Szatmára. A pályaudvaron sok ezrenyi tömeg várta az elnököt. Ott voltak teljes számban a város, a katonaság vezetősége, az összes hivatalfőnökök, valamint a szomszédos megyék küldöttségei. Az elnökkel együtt Szatmára érkeztek Károlyi Mihályné, Nagy Vincéné, Böhm Vilmos hadügyminiszter, Nagy Vince belügyminiszter, Ugron Gábor volt belügyminiszter, Pogány József kormánybiztos és még számosan. A kocsi elsőnek Károlyi Mihály és Károlyi Mihályné szállottak ki, akiket Kossavoky László kormánybiztos üdvözölt a város lakossága nevében. Majd dr. Lenárt István helyettes polgármester intézett üdvözlő szavakat a köztársasági elnökhöz. Az üdvözlésekre Károlyi Mihály válaszolt.

Ezután a cigányzenekar rázendített a Marseillesre, Károlyi Mihály ellépett a székelyek díszszzáda előtt amelyet, Nagy Pál ezredes vezényelt, ez alatt az aktus alatt az egybegyűlt sok ezer főnyi tömeg a magyar Himnusz énekelt.

Utánna megkezdődött a bevonulás. A sört a gazdák lovasbandériuma nyitotta meg és végig az útvonalon, ahol a menet elvonul a diákok, a szociálisták és a város közönsége állottak sorfalat. Hatalmas éljenzés zúgott végig mindenütt, amerre Károlyi Mihály kocsija elhaladt az ablakokból kendőlobogtatással üdvözölték az elnököt.

Népgyűlés a főtéren.

Az előre megállapított program szerint délelőtt 11 órakor az egész város polgársága és katonasága fölvonult a város főterére, ahol több mint huszezer ember jelent meg és várta Károlyi Mihály megérkezését. Amikor a köztársasági elnök megérkezett és kíséretével együtt a Pannónia-szálló előtti pódiumra lépett, szünni nem akart, egetverő éljenzés és taps fogadta őt és amikor az ováció framatikus zaja lecsillapult, a munkásdalárda a Marseillest, a polgári dalárda a katonazenekar kísérete mellett a Himnusz énekelt el. Ezután előlépett Nagy Pál ezredes a székely hadosztály parancsnoka, hogy a hadosztály nevében üdvözlje Károlyi Mihályt. Ezután a politikai pártok részéről üdvözöltek az elnököt, Böhm Vilmos hadügyminiszter és Pogány József kormánybiztos felszólalása után

Károlyi Mihály.

a következő beszédet mondotta:

Katonák, polgárok, munkások!

Régóta vágyódtam idejönni, hogy megköszönjem a kitartást azoknak, akik itt őrt állanak. Sajnos, a székely katonák nem a székely havasokon állanak, hanem itt a magyar róna kapujánál. Az, hogy itt állanak őrt, bizonyítja, hogy a székelység és a székely hadosztály nemcsak a székelyföldet akarják visszaadni Magyarországnak, nemcsak biztosítani akarják, hogy a magyarok és székelyek majd összelelkezzenek a szabadság napján, hanem hogy megvédjék egész Magyarországot. Ezt az önfeláldozásukat Magyarország sohasem fogja elfelejteni, hogy a háború öt keserű esztendeje után a székely katonák nem mentek vissza családi tűzhelyeikhez, hanem a háború minden nyomorúsága után volt annyi bátorságuk és lelkierejük, hogy ismét sorompóba álljanak az egész ország ügyéért. A hazafiakat nem lehet osztályok szerint csoportosítani. Minden osztálynak, Magyarországnak minden polgárának és minden munká-

sának csak egy gondolata van: megmenteni a hazát és azokat a szociális intézményeket, amelyeket a nép akaratával teremtettünk meg.

Itt van az emelvényen — folytatja Károlyi — Böhm Vilmos hadügyminiszter ur, aki szociálista létére minden gondolatával azon csügg, hogy vissza lehessen szerezni azokat a bányákat és erdőket, melyek nélkül nem lehet fűteni a kohókat, amelyek kenyeret és életet adnak elvtársainak, a szociáldemokrata munkásságnak. (Éljenzés.) A legvakmerőbb hazugság, amikor azt állítják, hogy a szociáldemokraták nem éppen úgy akarják, mint minden más magyar. Visszaadni az önrendelkezési jog megcsufolásával elrablott területeket, amelyeket militarista, imperialista és kapitalista államok akarnak tőlünk erőszakkal elvenni azért, hogy ott elnyomják a népet. Követeli, hogy mi fegyverhez csak a végszükség esetén nyuljunk. Semmiféle uszításba, semmiféle ugratásba nem megyünk bele.

Bennem él a hit és a remény, hogy Európa aeropágja előtt a jog alapján meg fogjuk menteni Magyarországot.

Remélem és hiszem, hogy az a világraszóló igazságtalanság, melyet rajtunk elkövettek, a versaillesi konferencián orvoslásra fog találni. Nem hihetem, hogy Wilson, (éljenzés) aki hirdette azokat a nagy világraszóló tanokat, amelyekkel sorompóba állította a német imperializmus ellen az egész világot, pusztá szavak voltak és ő nem engedné azt, hogy felülke-rekedjenek az ántátnál az imperialista áramlatok, amelyeknek áldozatául essék Magyarország is. Meg vagyok győződve, hogy Amerika és az antant egész demokratikus és szociális érzésű közvéleménye tiltakozni fog az ilyen amputáció ellen, amely lehetetlenné teszi, hogy ez az ország életképes legyen, amelybe mi soha-soha belenyugodni nem fogunk. (Nagy éljenzés). Tanuságtételre hívom fel az angol sajtó itt levő képviselőjére, hogy Magyarország nem fog meghalni soha. (Éljenzés).

Magyarország rendíthetetlenül kitart a wilsoni béke gondolata mellett. Ebben az országban van energia, van akarat és van türelem. Ez az ország nem imperialista állam. Magyarország szakított a múlttal, demokratikus

szellemben oldja meg a nemzetiségi kérdést. Az új Magyarország nem az elnyomás és a szupremácia alapján akarja a magyar hegemoniát biztosítani, hanem a szabadság eszközeivel akar élni és az önrendelkező népek együttélését biztosítani (Helyeslés.)

Ha a békekonferencia a megegyezések béke ellen döntene, fegyverrel is felszabadítjuk ezt az országot. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

A demarkációs vonalon.

A népgyűlés után Károlyi Mihály, Böhm Vilmos hadügyminiszter és Pogány József kormánybiztos kíséretében szemlét tartott a székely zászlóalj és a szatmári 12-es honvéd gyalogezred felett. A székelyek, akik fehér darutollat és Zrínyi kucsmát viselnek, mintászerű rendben sorakoztak fel a Deák-téren. Mialatt a katonabanda a Himnusz-t játszotta, az elnök ellépett az arcvonalak előtt. A zászlóalj azután négyoszlopot formáltak. A négyoszlop közepén Károlyi Mihály elnök beszélt a katonákhoz és többek között ezeket mondotta:

— Megparancsolom Önöknek, hogy tartsanak fegyelmet és legyenek türelemmel, mert ha a wilsoni eszmék nem válnának valóra, a megegyezések béke és önrendelkezési jog eszméjét meggyújtják és olyan békét akarnak aláírni velünk, amely Magyarország szétdarabolását jelenti, akkor én azt mondom nektek katonák, hogy én ezt a békét soha elfogadni nem fogom. (Egetverő éljenzés.)

Ebéd után Károlyi Mihály elnök, Böhm Vilmos hadügyminiszter, Pogány József kormánybiztos, Ugron Gábor, Nagy Pál ezredes és mások kimentek Szatmár és Nagybánya között húzódó demarkációs vonalig. Színérvár-aljánál egy tűzér-űteg, egy géppuskás osztag és egy gyalogezred század várta Károlyi Mihály elnök. Az elnök és a hadügyminiszter egyenként szóbaelegyedtek a katonákkal. E közben az elnök tudomására jutott, hogy a közeli faluban ép most temetnek egy Ungvári Lajos nevű székely katonát, aki tegnapelőtt a románok visszaverése közben esett el. Károlyi Mihály kíséretével nyomban a faluba sietett és résztvevő a református katona végtisztességén. Mikor a vonat visszafelé ment, a Szatmár melletti Apa község tulnyomóan román lakossága zászlóval vonult ki Károlyi Mihály elnök ünnepelésére.

Este 10 órakor megismétlődő ünnepések és ovációk után az elnök és kísérete visszautaztak Budapestre.

Hock János Szegeden.

— A Károlyi-párt és a radikális-párt gyűlése. —

(Saját tudósítónktól.) Hock János érkezését különös érdeklődéssel várták Szegeden. Legkiválóbb szónokaink közül való, akinek beszéde mindig szenzáció, akármelyik pártról hallgassák is. Sokaság ment ki fogadására az állomásra; nagy tömeg várta a Klauzál-téren, de a főrealiskolában is összegyűlt számottevő közönség, mert nem tudták bizonyosan, hol fog beszélni.

Vasárnap délután negyed négykor érkezett meg Hock János. Vele jött dr. Dettre János kormánybiztos is. A pályaudvaron dr. Becsey Károly, dr. Pap Róbert s a pártvezetőség több tagja jelent meg a fogadáson s az országos Károlyi-párt elnökét Vigyázó István üzletvezető is üdvözölte érkezésekor. Hock megköszönte a szíves fogadtatást.

— Eljöttem Szegedre tisztelt Barátaim, mondotta, hogy mielőtt a nemzetgyűlési választásokat megejtenék, beszéljek a város népével. Sajnos, Szeged szomszédságában már nem vagyunk urak, hogy ott is lángra gyujthassuk a lelkesedést, amely a mi lelkünket önti el.

A kölcsönös üdvözlések után kocsira ültek

a vendégek és a Klauzál-térre hajtottak, Hock és kísérete a Kárász-házba mentek, dr. Pisztor Egon lakására, amelynek nevezetes erkélyéről mondotta el nagy beszédét Hock János.

A beszéd csatlakozásra hívja föl a haladószelemű polgárokat és különösen a radikális pártot. E föl hívásra válaszolt később a Haggenmacher-vendéglőben tartott partikomán dr. Eisner Manó, a szegedi radikális párt ügyvezető elnöke bejelentette a párt csatlakozását a függetlenségi Károlyi-párthoz. Ez Hock szegedi beszédének jelentős eredménye.

A sokaság a Klauzál-téren egyre növekedett, mialatt Hock beszélt. A Belvárosi-kávéháztól a Kossuth-szoborig, a Kárász-háztól az átellenes Kiss-féle bérpalotáig egymáshátán szorongtak az emberek. Az eső nem zavarta őket. Esernyő alatt tartottak ki, de az enyhén szemző eső különben sem szítált sokáig.

Wilson

15-ik pontja!

a MÉDI SPECIALITE szivarkahüvely főraktárába vásároljon

Szeged, Jókai-utca 11. szám.

Telefon 15—20.